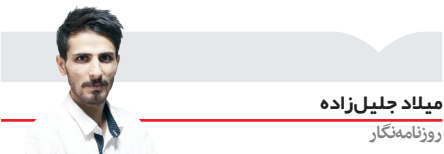

مسئولان جشنواره سی و هفتم فجر هم کارگردان فیلم حاشیه‌ساز «یک خانواده محترم» را به بخش «نگاه نو» آوردند و هم تهیه کننده‌اش را داور این بخش قرار دادند

حاشیه آفریدن برای جشنواره فجر

میلاد جلیل‌زاده

روزنامه‌نگار

حتی اگر رسانه‌ها بخواهند آرام‌تر و بی‌حاشیه‌تر با موضوعات برخورد کنند، این خود مسئولان فرهنگی کشور هستند که نمی‌گذارند. یک سینماگر ایرانی سال‌ها پیش فیلمی ساخته بود که در جشنواره فیلم کن هم به نمایش درآمد و پس از آن در جشنواره دب‌ری روی پرده رفت. کارگردان این فیلم، پیش از آن دو کار مستند را در کارنامه داشت که حامی مالی هر دو یک نفر؛ یعنی کسی بود که حالا فیلم داستانی‌اش را هم تهیه‌کنندگی می‌کرد.

در ابتدا قرار شد نام این فیلم «خرمشهر» باشد و سپس به «یک خانواده محترم» تغییرنام داد. مسعود بخشی که به‌عنوان کارگردان این فیلم پشت قاب قرار گرفت، به قدری در پرداخت فنی اثر ضعیف کار کرد که در یک ارزیابی تکنیکی ساده می‌شود او را به‌طور کل از داشتن هر نوع استعداد هنری معاف دانست. مسعود بخشی پیش از آن هم دو فیلم مستند دیگر را با حمایت مالی محمد آفریده کارگردانی کرده بود. آفریده در سال‌هایی که مدیریت مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی را برعهده

داشت، از چند فیلمساز بخصوص و آثارشان حمایت کرد که مسعود بخشی یکی از آنهاست. با کنارهم قرار دادن اسامی این فیلمسازان و آثاری که ساخته‌اند به سادگی می‌شود یک‌سری خصوصیات مشترک و یک خط فکری ثابت را در آنها رصد کرد. آفریده در طول دوران حضورش در سینما و تلویزیون، تنها یک فیلم را به صورت رسمی تهیه‌کنندگی کرد، آن هم همین «یک خانواده محترم» بود و در این فیلم می‌توان همان خصوصياتی که بین افراد مورد حمایت قرار گرفته توسط آفریده مشترک است و همان خط فکری ثابت را به‌طور برجسته دید. در تمام فیلم‌هایی که آفریده طی دوران مدیریتش در مرکز گسترش از آنها حمایت مالی کرد، این خصوصیات مشترک وجود داشت. ۱. طرح اولیه داستانی که برای گرفتن بودجه‌های دولتی ارائه می‌شد، ارزشی و معنوی بود اما نتیجه کار به قدری نسبت به موضوعات ملی و مذهبی توهین‌آمیز بودند که جای بحثی در موردشان باقی نمی‌ماند و حتی کسانی که حامیان همیشگی آثار توقیف شده هستند هم این فیلم‌ها را سیاه و توهین‌آمیز می‌خواندند.

۲. اکثر این فیلم‌ها به‌رغم توقیف در ایران، با مساعدت خود آفریده که یک مسئولیت دولتی هم داشت، در جشنواره‌های خارجی به‌نمایش درآمدند. از آنجا که مهم‌ترین وجه‌نگران‌کننده در مورد این آثار، تصویر مشوه و زشتی بود که از مردم ایران ارائه

می‌دادند، اگر این فیلم‌ها در ایران نمایش داده می‌شدند و به خارج نمی‌رفتند، وضع قابل تحمل‌تری ایجاد شده بود. اما آفریده همچنان که طرح‌های اولیه را یک جور ارائه می‌داد و خروجی نهایی را ط‌سور دیگری از آب در می‌آورد، فیلم‌ها را در ایران نمایش نمی‌داد و در مقابل توقیف‌شان مقاومتی نمی‌کرد تا فضا آرام شود، اما آنها را به خارج از کشور می‌فرستاد. مقصد عمده‌ای که فیلم‌های آفریده به سمت آن حرکت می‌کردند، جشنواره فیلم کن در فرانسه بود.

۳. اکثر این فیلم‌ها به لحاظ نوع برخوردشان با موضوعات جنسی مساله‌دار بودند و با توجه به مجموعه این آثار، می‌شود دریافت که این فیلم‌ها در گشودن یک‌سری عقده‌های جنسی زیاده‌روی‌های زنده‌ای داشتند.

۱۱۱

حالا کارگردان «یک خانواده محترم» به جشنواره فیلم فجر آمده است و یک اثر در بخش «نگاه نو» دارد. با توجه به جنبه‌های ضدایرانی آثار مسعود بخشی که نمی‌شود آنها را به حساب اختلاف سلیقه‌های فکری در جامعه گذاشت؛ زیرا این فیلم‌ها برداشت از بودجه عمومی و بیت‌المال که متعلق به همان مردم مورد تمسخر قرار گرفته است، تولید شدند. مسعود بخشی با این درجه پایین و این استعداد نازل در امور تکنیکی سینما، صلاحیت برخورداری از بودجه‌های عمومی برای فیلمسازی را

ندارد لاقل در شرایطی که استعدادهای درخشان فراوانی در کشور منتظر حمایت نهادهای بالادستی جهت ورود به سینما هستند اما مسعود بخشی حمایت شد و فیلم ساخت و چون ضعف‌های فنی و ساختاری کارش اجازه نمی‌دادند که حضورش در بخش رقابتی فجر منطقی به‌نظر برسد، او را به بخش «نگاه نو» که مخصوص کارگردان فیلم اولی است فرستادند. این در حالی است که «یک خانواده محترم» رسماً فیلم اول این کارگردان بود

عنوان فیلم	فصل باران‌های موسمی (۱۳۸۸):	ازدواج موقت (صیغه، نزدیکتر از آشنا) (۱۳۸۸):	خاطره نی‌آوران(هادی آفریده) (۱۳۸۸):
طرح اولیه	در خلاصه داستانی که از این فیلم در رسانه‌ها منتشر شده است، چنین آمده: «پسر نوجوانی در آستانه جدایی پدر و مادرش زندگی جدیدی را تجربه می‌کند. این زندگی ساده که در تنهایی و پر و رسه‌های طولانی می‌گذرد، او را ناگزیر به انتخاب‌های جدید می‌کند.»	در خلاصه داستان منتشر شده این فیلم در رسانه‌ها چنین آمده بود: «نزدیکتر از آشنا» داستان زندگی خانواده‌ای سستی است که پدر خانواده وصیت می‌کند در زمان مرگ، او را در امامزاده منطقه‌ای که محل تدریس وی بوده دفن کنند. در زمان تدفین او، یک نفر در این امامزاده شفا می‌یابد و تقار‌ه‌ها نواخته می‌شود و اتفاقات دیگری رخ می‌دهد....»	این فیلم را «هادی آفریده» که از بستگان محمد آفریده است، به مناسبت ۳۰سالگی انقلاب اسلامی ساخت. در خلاصه طرح این فیلم مستند آمده بود که به تاریخچه و اوضاع فعلی کاخ نی‌آوران و چگونگی تصرف این کاخ در زمان انقلاب می‌پردازد و قرار است اشرافیت خاندان پهلوی را نشان بدهد.
خروجی واقعی کار	اما در پس این خلاصه داستان گنگ، یک داستان غیر اخلاقی از نوجوانی دبیرستانی به نام سینا قرار دارد که پدر و مادرش در آستانه جدایی‌اند و فرزندشان را در آپارتمان تنها رها کرده‌اند تا در مورد اینکه با کدام‌شان زندگی کند، تصمیم بگیرد. در همین حین، سینا تصمیم می‌گیرد دختر فراری جوانی را که چند سالی از خود او بزرگتر است، در منزلش جای دهد و به این ترتیب ر رابطه‌ای افلاطونی بین آنها شکل می‌گیرد. نهایتاً این دوستی خیلی راحت به پایان می‌رسد و هر کدام از این دو نفر به راه خود ادامه می‌دهند. مودی که در طول فیلم به عموم نوجوانان دختر و پسر داخل فیلم که اکثراً از طبقه متوسط هستند، تصمیم پیدا می‌کند و باعث جلب توجه سفارت‌های خارجی و فست‌تیوال‌های غربی به این فیلم می‌شود.	به‌زودی مشخص می‌شود پروژه‌ای که ایرانی‌ها آن را با نام «نزدیکتر از آشنا» می‌شناسند، از ابتدا در فرانسه با نام «صیغه» شناخته می‌شده و آنها منتظر تکمیل این فیلم و نمایش آن در جشنواره فیلم کن با همین نام بوده‌اند. امامزاده و صیغه مذهبی و... هم که در طرح اولیه کار مطرح شد، دروغ محض بوده است. داستان واقعی فیلم از این قرار است که «همسر عروس جوان خانواده‌ای سستی می‌میرد و برادر کوچک‌تر درمزد ارتباط با عروس بیوه قرار می‌گیرد و در این میان، بحث ازدواج موقت پیش می‌آید...». موضوع این فیلم طبق برنامه‌ریزی اولیه فرانسوی‌ها «صیغه» بود و صحنه‌های مشروب‌خواری و سکناس‌های جنسی با پول بیت‌المال و به سفارش سفارت فرانسه تولید می‌شود.	بر خلاف خلاصه داستان اولیه‌ای که مطرح شده بود، این فیلم محمد رضا شاه و همسرش فرح دیبیا را افرادی هنردوست و با فرهنگ نشان می‌داد و انقلابیون را جوانان تگرانی بی‌رحم به تصویر می‌کشید که شکوه این بنای پرافتخار را فرو می‌شکنند. مستندساز چند راوی را برای بازگویی خاطرات‌شان از کاخ برگزیده که یکی از آنها انقلابی است و در جریان تصرف کاخ حضور داشته. اما هادی آفریده به قدری در ساخت مستند جانبدار انه عمل کرد که همان دقیقه نخست مستند، با چند نمای ساده سعی می‌کند این پیرمرد انقلابی را دروغگو و بله‌بران‌گوی حکومت نشان دهد تا در ادامه، سندیت خاطرات او از اعتبار بیفتد. سپس از اواسط مستند از قهرمان فیلم رونمایی می‌شود. او پیرمردی است که در آن سال‌ها ظرفدار کاخ سلطنتی بوده و هنوز دل‌بسته دوران شهبانویی است. حرف‌های سوزناک او از وضعیت نامساعد کاخ در حال حاضر، با چنان میز انسن‌هایی همراه شده است که حتی دوستدار ان انقلاب را هم نگران وضعیت کاشی‌های قیمتی کاخ نی‌آوران می‌کند و به فکر فرو می‌برد که چه بر سر میراث ملکه هنردوست آمده است.
حواشی فیلم	همین داستان غیر اخلاقی و وجود برخی سکناس‌های اروتیک باعث شد تا این فیلم برای همیشه بایگانی شود و در ایران رنگ پرده را به خود نبیند. سکناس‌های اروتیکی که خود کارگردان فیلم – مجید برزگر – هم در گفت‌وگویی با «بی‌بی‌سی فارسی» وجود آنها را تایید می‌کند: «هن‌درخیلی‌از این صحنه‌ها چون این‌که به‌خواهم خیلی‌گل‌درشت‌ر رفتار کنم، این نوع رابطه بین دو نفر را در آوردم، حتی رابطه اروتیک و عاشقانه بین‌شان را.» سپس مصاحبه‌کننده می‌پرسد: «البته صحنه‌ای که سینا جلوی آینه به رهنه می‌شود و گردنبند متعلق به دخترک را که دوست پسر سابق او بیش داده، روی گردن خود امتحان می‌کند، آیا از صحنه‌های اروتیک فیلم است؟» و مجید برزگر با اعتمادبه‌نفس پاسخ می‌دهد: «چند جای دیگر هم هست.»	سال ۸۸، در میانه وضع آشفت‌ه سیاسی‌کشور، یک سینماگر دورگه ایرانی‌الاصل و مقیم فرانسه به‌نام «رضا سرکانیان» با چراغ سبز مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و با بودجه این نهاد دولتی، اقدام به تولید فیلمی با عنوان اولیه «نزدیک‌تر از آشنا» می‌کند. فیلمی که قبل از اکران و در پر و سه تولید، با عنوان «یک فیلم مذهبی» در رسانه‌ها مطرح می‌شد و گفته می‌شود فیلمبرداری آن در لوکیشن‌هایی مثل حرم حضرت محمد هلال بن‌علی(ع) دنبال خواهد شد. با چنین خلاصه داستانی که از فیلم منتشر شد، خیلی‌ها متقاعد شده بودند که فرانسوی‌ها با تدبیر مدیران مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، روی فیلمی مذهبی و معناگرا در سینمای ایران سرمایه‌گذاری کرده‌اند.	این فیلم را هادی آفریده دو سال قبل از اینکه به اتهام ارتباط با شبکه «بی‌بی‌سی فارسی» بازداشت شود، ساخته بود. صبح روز ۲۹ شهریور ۱۳۹۰ اعلام شد که ناصر صفاریان، مجتبی میرطهماسب، هادی آفریده، محسن شهرناز دار و کتابیون شهابی پنج عامل شبکه مخفی «بی‌بی‌سی» هستند که روز یکشنبه در تهران بازداشت شدند.

چارسو

انتشار اولین تریلر رسمی «بنیامین»

اولین تریلر «بنیامین» یکی از سه انیمیشن برگزیده سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر منتشر شد. «بنیامین» جدیدترین اثر گروه پویانمایی «ندای موعود» است که به کارگردانی محسن عنایتی و تهیه‌کنندگی مصطفی حسن‌آبادی تولید شده است. خلاصه داستان: «سربازان فرعون مادر بنیامین را دستگیر کرده‌اند و برای آزادی او چیز با ارزشی از بنیامین می‌خواهند. بنیامین مجبور می‌شود برای به دست آوردن آن چیز با ارزش به سفر خطرناکی برود. چهره‌های شاخص هنر دوبله ایران مانند چنگیز جلیلودن، ناصر طهماسب، اکبر منانی، سعید مظفری، مریم شبیرزاد... در این انیمیشن صدایشگی می‌کنند. مدیریت دوبلاژ این فیلم برعهده امیر زند است. موسیقی «بنیامین» توسط بهزاد عبیدی ساخته و توسط ارکستر ویتوزهای کی‌یف در اوکراین اجرا شده است. صدابرداری برعهده آندری موکریتسکی بوده و صدآگذاری را فرشید جلیلی‌نژاد انجام داده‌است. انیمیشن «بنیامین» با تکنیک سه بعدی ساخته شده‌است. همچنین فیلم ۹۰ دقیقه‌ای «شب آفتابی» به کارگردانی علی مدنی دیگر انیمیشن جشنواره امسال است که برای کودکان و نوجوانان تولید شده است. انیمیشن «آخرین داستان» به کارگردانی اشکان رهگذر برداشتی آزاد از شاهنامه است و پیش از این نیز چندین حضور جهانی داشته که از مهم‌ترین آنها حضور در بخش رقابتی جشنواره انسی در سال ۲۰۱۸ بود و در جشنواره سی‌وهفتم فیلم فجر هم حضور دارد.

اکران نوروزی فعلا در حد گمانه‌زنی است

غلامرضا فرجی، سخنگوی شورای صنفی نمایش درباره اکران نوروزی عنوان کرد: «برنامه‌های سینمایی عید نوروز فعلا درحد گمانه‌زنی‌هاست چرا که ابتدا باید تکلیف سرگروه‌ها برای سال ۹۸ مشخص شود و سپس گزینه‌های نوروزی نسبت به عقد قرارداد اقدام خواهند کرد.» فرجی درباره مصوبات جلسه شورای صنفی نمایش گفت: «مقرر شد فیلم سینمایی «سندباد و سارا» به کارگردانی غلامرضا آزادی از چهارشنبه ۲۶ دی‌ماه به سرگروهی سینما ماندانا اکران شود. همچنین قرارداد فیلم سینمایی «ترانه» به کارگردانی مهدی صحابی در سرگروه سینمای کوروش بعد از «کلمبوس» ساخته هاتف علیمردانی و قرارداد فیلم سینمایی «ضربه فنی» به کارگردانی غلامرضا رضانی در همین گروه بعد از «ترانه» ثبت شد. با توجه به اینکه بقیه فیلم‌ها کف فروش خود را نگه داشته‌اند، اکران آنها همچنان ادامه دارد.» فیلم سینمایی «ترانه» داستان زندگی دختر دانشجویی است که کانون از هم پاشیده خانواده‌اش مشکلات زیادی را برای او به وجود آورده تا جایی که برای تأمین هزینه‌های زندگی فعالیت در یک شرکت مدلینگ غیررسمی را انتخاب می‌کند و در این مسیر گرفتار افرادی می‌شود که او را تا پای مرگ پیش می‌برند. الهه حصاری، اندیشه فولادوند، امیررضا دلاوری، نازنین فراهانی، مریم معصومی و بابک انصاری ازجمله بازیگران فیلم «ترانه» هستند.

اعلام جزئیات حضور میهمان امسال نمایشگاه کتاب تهران

باتوجه‌به حضورکشور چین به‌عنوان میهمان ویژه در سی‌ودومین نمایشگاه‌بین‌المللی کتاب تهران، صبح‌دیروز در دیدار قادر آشنا، مدیرعامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران با هیاتی ۶ نفره از چین و طی نشست مشترک، نحوه حضور این کشور به‌عنوان میهمان ویژه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در این نشست علاوه‌بر مدیرعامل موسسه، غلامرضا نوعی؛ مدیر نمایشگاه‌های خارجی این موسسه و نمایندگان از شرکت صادرات و واردات انتشارات چین که مسئولیت برگزاری نمایشگاه کتاب پکن را به عهده دارند، حضور داشتند. قادر آشنا در این نشست مشترک گفت: «چین و ایران دارای تمدنی بزرگ با سابقه وقدمت تاریخی هستند. از این رو بسیار خوشحالمیم که چین به‌عنوان میهمان ویژه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران حضور خواهد یافت و از این موضوع استقبال می‌کنیم. تلاش می‌کنیم تا این حضور به شکل مطلوبی پی‌گیری شود و تمام توان خود را برای به‌ثمر رسیدن برنامه‌های این کشور در ایران را دنبال می‌کنیم. برگزاری کارگاه‌های مشترک باحضور نویسندگان و تصویرگران دو کشور و اجرای برنامه‌های مختلف فرهنگی در خارج از مکان نمایشگاه کتاب تهران می‌تواند برای گسترش فعالیت‌های فرهنگی هر دو کشور تاثیر‌گزار باشد.» براساس گفت‌وگوهای مطرح‌شده بین طرفین، هیاتی از چین شامل نویسندگان، ۵۰ ناشر از این کشور، تصویرگران و اساتید دانشگاه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران حضور خواهند یافت.